

Barantanje slepih s strateškimi interesi države - odziv

Andrej Cetinski, Delo, 12.11.2016

Članek z gornjim naslovom je objavil ekonomist Jože P. Damijan, v njem pa razkriva, kako Cerarjeva vlada v primeru drugega tira Koper-Divača ter Luke Koper baranta s strateškimi interesi države. Rezultat tega barantanja utegne biti, da bomo eno osrednjih strateški prednosti Slovenije, to je Luko Koper in njene transportne povezave s srednjo Evropo, trajno prepustili v upravljanje sosednji Avstriji za ceno, da le ta sodeluje pri financiranju drugega tira. Damijan zaključuje članek z naslednjo mislijo oziroma vprašanji, citiram: »Je kdo na najvišji politični ravni nekemu v tujini spet kaj obljubil? Ali pa gre samo za zasebni finančni interes naveze posameznikov, ki so uzurpirali vladne inštitucije na področju infrastrukture in želijo to unovčiti do konca mandata te vlade?«.

Če poskušam sam odgovoriti na gornji vprašanji, naj rečem, da ne gre za eno ali drugo, pač pa verjetno za eno in drugo. V prid te domneve bi lahko našli kar nekaj argumentov, a bom navedel zgolj enega. Članek s podobno vsebino, kot je pravkar obravnavani, je namreč Damijan letos v sobotnem Delu že objavil in sicer 7.maja. Nanj sem se podobno kot tokrat odzval v Delu s komentarjem v pismih bralcev (14.5. 16), v katerem sem zapisal tudi naslednje: »Damijanova razkritja kažejo tolikšno sprevrženost, da taka in podobna početja evropska država preprosti ne sme dopustiti. Predsednik vlade ima zato v tem primeru priložnost in dolžnost....., da jih argumentirano ovrže...«. Pa tega ni storil. Tudi njegov neposredno prizadeti minister Gašperšič je molčal in je pohitel javnosti prodajati neko povsem drugo zgodbo o drugem tiru. Kaj si lahko mislimo ob tem molku predsednika vlade? Predvsem to, da so Damijanova razkritja preveč resnična, da bi jih vlada lahko zanimala, še manj pa je bilo zanjo sprejemljivo, da jim pritrudi. Izbrala je zato v politiki nič kolikokrat preizkušeno možnost, to je, da Damijanova razkritja preprosto prezre, ignorira; ignoranca je namreč orodje, s katerim si politika (pa tudi drugi, na primer Cerkev) neredko učinkovito pomaga, ko je treba javnosti prikriti resnico. Vlada je v tem primeru z njo povsem uspela, med drugim tudi spričo tihe podpore politične desnice; to dokazuje tudi neuspeh interpelacije, ki jo je zaradi drugega tira proti ministru Gašperšiču vložila Združena levica.

Spričo tega, da se je vlada ob majskih razkritjih Damijana o drugem tiru z ignoranco izognila težavam v javnosti, bo zanimivo spremljati, kako bo ravnala to pot ob objavi vsebinsko še bolj obtožujočih očitkov. Se je bo zopet poslužila? Zelo verjetno. Vprašanje pa je, če se bo zadeva zanjo ponovno srečno iztekla. V Sloveniji je namreč nemalo ljudi, ki z vso večjo zaskrbljenostjo spremljajo, kako nam politika v sodelovanju z raznimi interesnimi navezami dobesedno zapravlja državo in zato dozoreva spoznanje, da se mora civilna družba primerno organizirati in se temu početju politike upreti. Kot eden prvih primerov take organiziranosti se nam obeta poseben organ (svet), ki bi ga naj širša skupina uglednih strokovnjakov v kratkem ustanovila s ciljem, da v imenu civilne družbe nadzira početje vlade, povezano z drugim tirom. Verjamem, da politika aktivnosti tega organa ne bo mogla obiti z ignoranco, pač pa mu bo morala – s tem pa tudi slovenski javnosti - razkriti resnične namene, ki jih ima s tem projektom.

Za zaključek še to. Cerarju je na zadnjih volitvah uspel veliki met in dobil je mandat za vodenje vlade prav zato, ker je volivce nagovarjal z obljubo, da bo kot politik ravnal pošteno, etično; tega nam namreč v politiki kritično primanjkuje. Njegovo početje v povezavi z drugim tirom pa nakazuje, da imamo opraviti s predsednikom vlade, ki etiko pojmuje precej po svoje in jo brez slabe vesti prilagaja konkretnim potrebam.